

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa E. T.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400,- (pięć tysięcy
czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 grudnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelacje wniesione przez obie strony, tj. pozwanego Skarbu Państwa Wojewodę (...), co do zasady oraz w całości w odniesieniu do powódki E. T., od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 stycznia 2018 r.; zniósł koszty postępowania apelacyjnego między stronami. Wyrokiem Sądu pierwszej instancji zasądzona została od pozwanego na rzecz powódki kwota 1 317 189 złotych z ustawowymi odsetkami za okres od 16 czerwca 2014 r. do 1 stycznia 2016 r. i z ustawowymi

odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części i rozstrzygnął o kosztach postępowania. Podstawą zasądzenia wskazanej kwoty był art. 160 § 1-3 k.p.a., co do odsetek - art. 481 § 1 i 2 k.c.

Sąd Apelacyjny uznał za niezasadną apelację powódki odnoszącą się do tej części wyroku, którym oddalone zostało w dalszym zakresie jej powództwo, zarówno wobec zarzutów naruszenia przepisów postępowania, jak i kwestionowania zasiedzenia nieruchomości leśnej. Apelacja pozwanego została uwzględniona tylko w kwestii naruszenia prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 i 2, art. 455 i art. 362 § 2 k.c., i w tym zakresie nastąpiła zmiana zaskarżonego wyroku przez ustalenie daty początkowej biegu odsetek ustawowych za opóźnienie na 25 stycznia 2018 r. oraz oddalenia powództwa o zapłatę odsetek za okres od 16 czerwca 2014 r. do 25 stycznia 2018 r.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 k.c. w związku z art. 160 § 1 k.p.a. przez ich błędną wykładnię i uznanie zasiedzenia gruntów leśnych oraz art. 455 w związku z art. 481 § 1 i art. 363 § 2 k.c. przez ich niezastosowanie i zasądzenie odsetek od dnia wyrokowania, a nie od doręczenia pozwu pozwanemu. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi Skarb Państwa Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik skarżącej powołał się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Zagadnienie prawne polega na wyjaśnieniu, czy dopuszczalne jest ustalenie odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 160 k.p.a. w sytuacji, gdy szkodą jest utrata własności nieruchomości na skutek zasiedzenia, do którego doszło w związku z objęciem nieruchomości w posiadanie w związku z działaniami podjętymi na skutek wydania bezprawnej decyzji administracyjnej.

W utrwalonym i znanym orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wskazane, co oznacza przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, a więc takiego, które wymaga analizy niejasnych - z wywiedzionych przyczyn - przepisów prawa, jest nowe, a więc nie rozstrzygnięte dotąd przez Sąd Najwyższy, mające co do odpowiedzi znaczenie dla rozpoznawanej sprawy. Zgłoszone we wniosku zagadnienie do takich nie należy. Wiąże się z przesłankami zasiedzenia, które w sprawie zostały wykazane, a w zaskarżonym orzeczeniu przekonująco omówione. Zasiedzenie jest pierwotnym sposobem nabycia własności i wynika z długoletniego posiadania samoistnego przez podmiot nie będący właścicielem. Kwestie, podnoszone w uzasadnieniu wniosku, wiążące się z samą istotą zasiedzenia zostały już wielokrotnie wyjaśnione w doktrynie oraz w orzecznictwie (z wielu orzeczeń por. niedawne postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r. V CSK 410/14, nie publ. oraz z dnia 24 października 2018 r. II CSK 628/17, nie publ. wraz z powołanym w nim orzecznictwem).

Podobnie się sprawa przedstawia z problemem odsetek i przepisami o tym stanowiącymi. Skarżący podniósł, że wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie wymaga ustalenie, od kiedy dochodzone roszczenie odszkodowawcze staje się wymagalne, w sytuacji wezwania dłużnika do spełnienia świadczenia, a w związku z tym, od jakiej daty można żądać odsetek za opóźnienie w zapłacie roszczenia - od daty wezwania zobowiązanego (pozwanego) do zapłaty, czy też od daty wydania wyroku. Niestety, mimo powołania się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący sformułował drugie zagadnienie prawne. Jednak i tym razem, poza wskazaniem kilku orzeczeń sądowych przychylnych własnemu stanowisku, w tym bardziej orzeczeń sądów apelacyjnych, nie przeprowadzona została analiza tego orzecznictwa z wykazaniem rozbieżności i wnioskami, które skłaniałyby Sąd Najwyższy do zajęcia się problemem kolejny raz (zob. wyroki

Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2009 r. I CSK 524/08, OSNC-ZD 2009, nr 4, poz. 106; z dnia 28 stycznia 2014 r. I CSK 200/13; z dnia 25 stycznia 2017 r. IV CSK 131/16, nie publ.). Na gruncie wywodów pełnomocnika skarżącej można tylko stwierdzić, że mając na uwadze różne stany faktyczne sądy powszechne zajmują różne stanowisko co do terminu, od którego liczone są odsetki należne od świadczeń pieniężnych. W okolicznościach sprawy przyjęcie za termin początkowy daty wyrokowania ma uzasadnienie w obliczeniu odszkodowania według cen z daty wyrokowania. Jak trafnie przypomina pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną taki punkt widzenia jest ugruntowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W każdym razie wątpliwości zgłoszone we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przy tym uzasadnieniu jakie zostało zaprezentowane we wniosku nie są wystarczające, aby uznać spełnienie przesłanek, określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania zgodnie z art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.